

AZ ÓMAGYAR MÁRIA-SIRALOM MEGMÁSÍTÁSÁRÓL

Becses nyelvelmélkünket, az Ómagyar Mária-siralmat mindenki ismeri. Itt most a 2. versszak hibás értelmezéséről szölok.

Az Ómagyar Mária-siralom második szakasza így tétetett át a köztudatba: „Választ világumtól, / Zsidó fiadumtól, / Ézes ürümentől.” ((Mészöly Gedeon olvasta; a függőleges vonalak ütemhatárok):

[2.]
Választ | világumtól,
[5] zsidóv | fiadumtól,
ézes | ürümentől.

Sajnos ez így teljesen hamis, amit csak egy vessző szinte észrevehetetlen elhagyása tesz. E versszak valójában így olvasandó: „Választ világomtól zsidó, fiadumtól, ézes ürümentől...”. Ez régies mondatszerkezet: a régi beszédre jellemző volt az alany átvétele, mintegy “késleltetése”. Jelen esetben mi az alany, a késleltetett alany? Látható, hogy az idézetben a zsidó szó a mondat alanya, ez került a mondat belsejébe (ráadásul az eredeti latin szövegben nem a zsidó, hanem a Judea szó áll). S ha az alanyt a mondat elejére tesszük, ezt kapjuk: „Zsidó választ világumtól, fiadumtól, ézes ürümentől”. Amiből kitetszik, hogy sem Mária, sem Jézus nem zsidó. Érdekes is lenne, ha pl. egy szlovák anya így jajongana: Választ világomtól, szlovák fiamtól, édes örömetől. No de ki? Vagyis „Szlovák választ világomtól, fiamtól, édes örömetől”. Tehát nem szlovák anyáról és gyermekről van szó e kis példában sem, hanem ellenkezőleg: arról van szó, hogy az anya és a gyermek éppen hogy nem szlovák. Avagy japán anya esetében sem várható ez a siránkozó: “választ világomtól, japán fiamtól”. Ez így képtelenség. Az utolsó előtti versszak is megerősíti mindezt, mely így hangzik: „Zsidó, mit tész, túrvéntelen”, maibban: „Zsidó, amit tesz, törvénytelen.” Érdemes az eredeti szövegre is tekinteni. Az eredeti latin szöveg: „Orbat orbem radio, / me Judaea filio, / gaudio, dulcore”. Ez Horváth Iván remek, mai ízű fordításában, s egyúttal az eredetihez híven ugyancsak késleltetett alannal: „Megfoszt világot fénysugártól, / engem Júdea a fiamtól, / az örömtől, az édességtől”. Ha pedig ezúttal is előre tesszük az alanyt, ahogyan az ma leginkább szokásos, ezt kapjuk: „Júdea megfoszt világot fénysugártól, / engem a fiamtól, / az örömtől, az édességtől”. Tehát már kis nyelvtani ismeret is hozzásegít annak felismeréséhez, hogy a köztudottnak, tanítottnak épp az ellenkezőjét jelenti az Ómagyar Mária-siralom második vers-szaka.

Maria Dietrich hozzáfűzése a fentiekhez:

Történelmileg világos, hogy Mária nem oda tartozott, ahová az idegenek szeretnék, hogy tartozzon.

Ez már abból is adódik, hogy fogadta a három keletről jövő mágust, ugyanis törvényük kimondja, hogy (5. Moses 18; 10-12) minden csillagjóst, mágust kerülni kell, megölni és kiirtani. Ez magában már nagy szentségtörés lett volna, mivel nem tarthatnak az ő istenük mellett „egy fényisten fiát”. Ez a népség az anya után tartja a szövetséget istenükkel, de ha egy megesezt lány lett volna a sajátjuk közül, akkor nem élte volna túl a haragot. Jézus mostoha apja után meg természetes, hogy nem lehetett ennek a családfának az örököse.

Bizonyára nem véletlenül történt a vessző elhagyása... mint sok más minden, ami hasznos lehetne a cél eléréséhez. Csak az emberi tudás, az értelem tudja megszabadítani az emberiséget ettől az inváziótól.

